

Folkbildning med asylsökande 2019

- Svenska från dag ett och Vardagssvenska i studieförbund och folkhögskolor

FÖRORD

Folkbildningsrådet fördelar sedan hösten 2015 medel för folkbildningsinsatser med asylsökande och vissa nyanlända invandrare för att erbjuda en meningsfull sysselsättning som påskyndar eventuell fortsatt etablering. Den här rapporten är Folkbildningsrådets återrapporering till regeringen av verksamheten och dess resultat 2019.

Statskontoret har utvärderat insatserna fram till och med 2018 och beskriver i sin rapport en ändamålsenlig verksamhet som bidrar till syftet, vilket är glädjande. Deras beskrivning av verksamheterna och resultaten är något som vi känner igen även i 2019 års uppföljning, där vi gör samma bedömning att syftet med bidraget blir uppfyllt.

I takt med att antalet asylsökande har minskat och att fler anläggningsboenden lagts ned, har verksamheten bedrivits i färre kommuner och med färre deltagare än tidigare år. Samtidigt ser vi att folkbildningen år 2019 nått samma andel av målgruppen som föregående år, vilket är positivt. Vi ser också att folkhögskolorna hade kapacitet att nå fler deltagare än vad årets anslag medgivit. De ansträngningar som görs av studieförbund och folkhögskolor att nå fler kvinnor har gett fortsatt positivt utslag och man når nu en högre andel kvinnor än tidigare år. Med långsiktiga och stärkta förutsättningar, en förbättrad regional samverkan och andra åtgärder för att rikta insatserna dit de behövs, finns kapacitet hos studieförbund och folkhögskolor att fortsatt erbjuda en ökad andel asylsökande en meningsfull sysselsättning och stöd för etablering inom folkbildningen, även de som hittills varit svårare att nå.

Statskontoret lyfter även fram områden med utrymme för förbättringar, som vi noga kommer att ta till oss. Flera av dem är kända sedan tidigare och vi har under 2019 gjort förändringar i bidragsgivningen och på andra sätt försökt förbättra förutsättningarna för att insatserna ska riktas dit de gör mest nytta och kunna användas så ändamålsenligt som möjligt för deltagarnas behov. Det arbetet redogör vi för i den avslutande diskussionen i kapitel 5.

När detta skrivs har coronapandemin nått Sverige och hela samhället ställer om för att minska smittspridning och skydda grundläggande samhällsfunktioner. Folkbildningen har visat på en stor målmedvetenhet att agera ansvarsfullt både ifråga om smittskydd och ifråga om deltagarnas

fortsatta behov av kunskaper och delaktighet i samhället. Verksamheterna med asylsökande kommer att prövas hårt, till exempel vad gäller deltagarnas ofta begränsade praktiska förutsättningar för distansstudier och ändrade förutsättningar för uppsökande insatser. Men vi har redan sett stor uppfinningsrikedom hos studieförbund och folkhögskolor i att hitta lösningar så att deltagare runt om i landet fortsatt kan lära tillsammans med ledning av lärare och ledare. I dialog med aktörerna gör Folkbildningsrådet allt för att underlätta en god folkbildning för asylsökande även 2020, även om verksamheten sannolikt kommer minska i omfattning.

Maria Graner, generalsekreterare

INNEHÅLL

Inledning	9
Tidiga insatser för asylsökande	10
Uppföljning av folkbildning med asylsökande 2019	10
1 Ramar och anslag för verksamheten	13
Bidragsfördelning 2019	14
2 Verksamheternas omfattning och deltagare 2019	16
Studieförbundens verksamheter med asylsökande	17
Folkhögskolornas verksamheter med asylsökande	18
Unika deltagare i verksamheterna	19
Spridning i landet och regionala skillnader	22
Vilka var deltagarna?	24
3 Verksamheternas genomförande	27
Verksamheternas förläggning	27
Metoder och arbetssätt	29
Arbete för insatser på samma villkor för män och kvinnor	30
4 Verksamheternas resultat	32
Uppnådda färdigheter i svenska och samhällskunskap	32
Möjligheter att delta i samhälls- och arbetsliv	33
5 Avslutande diskussion	34
Verksamheten motsvarar bidragets syfte	34
Rekryteringen av deltagare behöver förbättras	35
Stärkt regional samverkan kring tidiga insatser	36
Former och arbetssätt som passar målgruppen	37
Tabellbilaga	39

SAMMANFATTNING

Verksamheternas omfattning

Under 2019 fördelade Folkbildningsrådet drygt 173 miljoner kronor till studieförbund och folkhögskolor för särskilda folkbildningsinsatser med asylsökande. Insatserna ska stärka kunskaper i svenska språket och om samhället samt främja deltagande i arbets- och samhällslivet. Syftet är att ge en meningsfull sysselsättning under asyltiden och att påskynda en framtida etablering för dem som beviljas uppehållstillstånd.

Studieförbunden har under 2019 genomfört 6 484 arrangemang om 262 517 studietimmar i Svenska från dag ett respektive Vardagssvenska. Insatserna har omfattat totalt 64 598 deltagare. Folkhögskolorna har i sina kurser i Svenska från dag ett genomfört 27 210 deltagarveckor med 2 746 deltagare. Verksamheterna har genomförts i 166 kommuner.

Jämfört med tidigare år har verksamheten totalt sett minskat, räknat i såväl antal kommuner som i antal deltagare. Vid folkhögskolorna ökade visserligen verksamheten jämfört med 2018 men samtidigt minskade den betydligt mer omfattande verksamheten hos studieförbunden.

Minskningen bedöms främst bero på förändringen av målgruppens storlek, som minskade med 22 procent jämfört med 2018. Förutsättningarna att lokalisera de asylsökande och att matcha insatser mot lokala behov har också haft betydelse för verksamheternas genomförande.

Anläggningsboenden har lagts ned och en större andel asylsökande finns i eget boende jämfört med tidigare år, vilket påverkar anordnarnas möjlighet att nå ut med information och att ställa om insatserna efter skiftande behov.

Verksamheternas genomförande och resultat

Anordnarnas kompetens och arbetsformer har byggts upp under de fem år som insatserna bedrivits. Tyngdpunkten i studierna ligger på kunskaper i svenska och kunskaper om samhället men de har även omfattat kultur, värderingar och arbetsmarknaden. Folkhögskolorna och studieförbunden eftersträvar nivågruppering efter deltagarnas olika bakgrund och behov och här spelar folkbildningens arbetssätt och anordnarnas flexibilitet och samarbete en stor roll. Enligt anordnarna har de flesta deltagarna utvecklat sina färdigheter i svenska, efter sina förutsättningar. För de som är

illitterata kan det ha det handlat om grundläggande svenska och att börja lära sig läsa och skriva, medan andra har kunnat gå vidare till SFI-kurser på högre nivå eller till andra utbildningar efter beviljat uppehållstillstånd.

Verksamheten har inte enbart inneburit större språk- och samhällskunskaper. För många deltagare innebär insatserna att de blivit delaktiga i en större social samvaro och kunnat bryta den passivisering och sociala isolering som många upplever under väntan på beslut. Detta spelar kanske än större roll för kvinnor, där många genom insatserna fått möjlighet att tidigt påbörja en annars ofta lång etableringsprocess. Många anordnare arbetar aktivt med att nå kvinnor och att anpassa verksamheten så att de ska kunna delta i samma omfattning och på samma villkor som männen. Andelen kvinnor i verksamheterna har ökat hos både studieförbund och folkhögskolor under 2019.

Folkbildningsrådets bedömning

Folkbildningsrådets slutsats är att verksamheten 2019 har varit ändamålsenlig. De som deltagit har i varierande grad utvecklat färdigheter i svenska och fått kunskap om hur det svenska samhället fungerar och om svensk kultur och värderingar. Insatserna har inneburit ett socialt sammanhang och kontakter med det omgivande samhället.

Folkbildningsrådets bedömning är därmed att bidragets syfte om en meningsfull väntan under asylsökningstiden har uppnåtts i hög grad och att verksamheten dessutom i olika grad har rustat deltagarna för deras eventuella framtida etablering i Sverige. Detta rimmar med den huvudsakliga slutsats som Statskontorets drar i sin utvärdering av folkbildning med asylsökande 2016–2018 som nyligen lämnades till regeringen¹.

Folkbildningsrådet menar att det finns goda förutsättningar för studieförbund och folkhögskolor att fortsatt nå och erbjuda asylsökande meningsfulla insatser under asyltiden. Den här och tidigare uppföljningar visar dock på några utmaningar som är viktiga att arbeta vidare med, varav flera även belystes i Statskontorets utvärdering.

- Att uppnå en ändamålsenlig balans mellan kvantitativa mål om antal deltagare och kvalitativa mål om kunskapsresultat och progression, i förhållande till syftet med insatserna.

---

¹ Utvärdering av folkbildningsinsatser för asylsökande och utrikes födda kvinnor. Statskontoret, 2020:20

- Bättre lokalisering och rekrytering av deltagare, framför allt de som inte på egen hand hittar till folkbildningen.
- Bättre geografisk matchning av resurser och insatser mot olika och skiftande lokala behov.
- Mer flexibla verksamhetsformer som kan anpassas till målgruppens behov och förutsättningar att delta.
- Större regional samverkan mellan folkbildningen, länsstyrelserna och Migrationsverket kring lokalisering av målgruppen, insatsernas förläggning, information samt förutsättningar att resa till insatser.

Folkbildningsrådet har under 2019 och inför 2020 gjort vissa förändringar av fördelningsmodell och verksamhetsvillkor för att underlätta verksamheternas genomförande och förtydliga ansvaret att matcha verksamheter mot regionala och lokala behov. Vi har också tillsammans med Migrationsverket och Länsstyrelsen gjort insatser för att stärka förutsättningarna för en ändamålsenlig regional samverkan kring insatsernas genomförande.

Inledning

Sedan år 2015 har Folkbildningsrådet haft regeringens uppdrag att lämna statsbidrag till studieförbunden för särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare, Svenska från dag ett. I och med vårändringsbudgeten 2016 utökades satsningen till folkhögskolor och samtidigt tillkom studieförbundens verksamheter med Vardagssvenska. Insatserna ska stärka kunskaper i svenska språket och om samhället samt främja deltagande i arbets- och samhällslivet. Syftet är att ge en meningsfull sysselsättning under asyltiden och påskynda en framtida etablering för dem som beviljas uppehållstillstånd. Bidraget regleras i förordningen (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare. I dagligt tal benämns insatserna som ”folkbildning med asylsökande”.

Enligt förordningen riktar sig insatsen till de personer som omfattas av Lagen om mottagande av asylsökande, det vill säga de som:

- är asylsökande och väntar på beslut från Migrationsverket i ärendet om uppehållstillstånd (UT),
- är asylsökande och har överklagat ett tidigare beslut om av- eller utvisning till domstol och väntar på ett slutgiltigt beslut eller
- har fått uppehållstillstånd men ännu inte skrivits ut till en kommun. I praktiken innebär detta de som bor kvar på Migrationsverkets anläggningsboende (ABO) i väntan på kommunplacering eftersom övriga skrivs ut inom en månad efter beslut om UT.

I rapporten används oftast begreppet ”asylsökande” för hela målgruppen eller ”målgruppen för insatserna”.

För att vara säkra på att personer ingår i målgruppen och för att registrera deltagaren i rapporteringssystemen, behöver anordnare av verksamheterna tillgång till deltagarnas LMA-kort med dossiernummer, en identifikation som asylsökande får från Migrationsverket och som de behåller ända fram till att de skrivs ut från mottagandet.

Tidiga insatser för asylsökande

Folkbildningsrådets uppdrag är en del av statens satsning på tidiga insatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare (TIA). Parallellt fördelas medel för samma syfte till idrottens bildningsverksamhet, SISU. Sedan 2017 fördelar länsstyrelserna statsbidrag till ideella föreningar och kommuner för tidiga insatser (TIA-bidrag). Såväl studieförbund som folkhögskolor kan erhålla det bidraget men i den här rapporten redovisas endast folkbildningens insatser med stöd från Folkbildningsrådet.

Migrationsverket har ett uppdrag att informera länsstyrelserna om målgruppens lokalisering, till exempel om antal asylsökande i kommunerna eller om flytt av anläggningsboenden. Dessutom har Migrationsverket i uppdrag att informera asylsökande om var insatser finns och att underlätta på andra sätt, till exempel genom ersättning för resa till insatsen.

Länsstyrelserna ska verka för att den geografiska spridningen och tillgången till insatser för asylsökande motsvarar behovet i länet. De ska samordna insatserna i länet genom samverkan med berörda myndigheter och organisationer. Studieförbund och folkhögskolor ska å sin sida föra en dialog med Länsstyrelsen och Migrationsverket om var det finns behov av verksamhet i länet och informera om pågående och planerade verksamheter. Folkbildningsrådet medverkar regelbundet i samverkan mellan berörda myndigheter i den nationella arbetsgruppen för TIA, som ingår i Samverkansdelegationen².

Uppföljning av folkbildning med asylsökande 2019

Verksamheterna har följts upp årligen sedan 2015. I årets rapport följer vi upp den folkbildning med asylsökande som studieförbund och folkhögskolor bedrivit under 2019. Folkbildningsrådet ska enligt bidragsförordningen årligen ”lämna en sammanfattande redogörelse för den verksamheten som bidraget använts för och om möjligt ge en samlad bedömning av bidragets effekter i förhållande till dess syfte”³. Enligt regeringens riktlinjer för 2019 ska Folkbildningsrådet även lämna uppgifter om verksamheternas omfattning och inriktning, i vilka kommuner de

---

² Samverkansdelegationen är ett forum som arbetar för att utveckla och underlätta samverkan mellan aktörer (Arbetsförmedlingen, Länsstyrelserna, Migrationsverket och Försäkringskassan) som har uppdrag inom asylmottagandet och nyanländas etablering.

³ Förordning (2015:521), om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare, 8 §.

genomförts samt om regionala skillnader och hur studieförbund och folkhögskolor har arbetat för att kvinnor och män ska ta del av insatser på samma villkor och i samma utsträckning⁴.

I februari 2020 lämnade Statskontoret på regeringens uppdrag sin rapport Utvärdering av folkbildningsinsatser för asylsökande och utrikes födda kvinnor⁵. Deras utvärdering gäller folkbildningsinsatserna Svenska från dag ett på studieförbund och folkhögskola och Vardagssvenska på studieförbund under tidsperioden 2016 - 2018 men också andra studieförbundsinsatser. I det avslutande kapitlet refereras till relevanta delar av Statskontorets rapport.

Rapportens underlag och disposition

Det statistiska underlaget om genomförd verksamhet bygger på den verksamhets- och deltagarstatistik som varje anordnare rapporterar in till SCB. Uppgifter om målgruppen för insatserna hämtas från Migrationsverkets statistik över inskrivna personer i mottagandet respektive inkomna asylsökande för respektive år samt över migrationsverkets boenden 2019. All statistik återges om möjligt över tre år och större skillnader mellan framför allt år 2018 och 2019 analyseras och kommenteras⁶. Statistiken belyser regionala skillnader i den utsträckning det är möjligt. Likaså rapporteras statistiken där det är möjligt fördelat på kön.

De kvalitativa uppgifterna om verksamhetens genomförande och resultat har sammanställts ur de skriftliga återrapporeringar som studieförbunden och folkhögskolorna årligen lämnar till Folkbildningsrådet.

I kapitel 1 beskrivs ramar och anslag för verksamheten och i kapitel 2 redovisas verksamhetens resultat i siffror med jämförelser över tid (kvantitativ redogörelse). Kapitel 3 handlar om verksamheternas genomförande och utgår ifrån studieförbundens och folkhögskolornas återrapporeringar (kvalitativ redogörelse). I Kapitel 4 beskrivs redovisade resultat av verksamheterna utifrån insatsernas syfte. Kapitel 5 är en avslutande diskussion kring genomförande och resultat samt Folkbildningsrådets bedömning av hur syftet har uppnåtts 2019 och vilka

---

⁴ Regeringsbeslut 2018-12-20, Riktlinjer för Folkbildningsrådet

⁵ Utvärdering av folkbildningsinsatser för asylsökande och utrikes födda kvinnor, Statskontoret, 2020:2

⁶ Se Folkbildning med asylsökande 2018, för närmare analys av förändringar mellan 2017 och 2018.

utvecklingsområden som finns. Återkoppling görs där det är relevant till Statskontorets utvärdering av tidigare års verksamhet.

I tabellbilagan återfinns verksamhetsstatistik per län, förteckning över kommuner samt bidragsfördelning per bidragsmottagare 2019.

1 Ramar och anslag för verksamheten

De formella ramarna för folkbildningens särskilda insatser med asylsökande framgår av följande översikt.

Översikt

	Svenska från dag ett	Vardagssvenska
Övergripande syfte	En meningsfull sysselsättning under asyltiden och påskynda etableringen i samhälls- och arbetsliv för dem som beviljas uppehållstillstånd.	
Syfte med insatsen	Insatserna ska stärka kunskaper i svenska språket och om samhället samt främja deltagande i arbets- och samhällsliv.	
Målgrupp	Asylsökande och personer med UT som är inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem	
Anordnare (startår)	Studieförbund (2015) Folkhögskolor (2016)	Studieförbund (2016)
Regelverk	Förordningen (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare Folkbildningsrådets ordinarie och särskilda villkor för statsbidrag 2019	
Följer särskild studieplan	Nej	Ja*

* Avser grunderna i svenska språket för att klara av olika vardagssituationer. Kan genomföras på olika nivåer.

Studieförbundens verksamheter med asylsökande ska enligt Folkbildningsrådets villkor bedrivas i ordinarie verksamhetsformer. Svenska från dag ett bedrivs framför allt i form av studiecirkel men även den mindre reglerade formen annan folkbildningsverksamhet kan användas i viss utsträckning. Vardagssvenska bedrivs enbart som studiecirkel, men enligt särskild studieplan om minst 40 studietimmar.

Svenska från dag ett anordnas av folkhögskolorna i form av långa kurser eller kortkurser med valfri studietakt från 25 till 100 procent.⁷

Inom ramen för verksamhetsvillkor och det gemensamma syftet har anordnarna stor frihet att självständigt utforma kursupplägg, innehåll och arbetsformer.

Bidragsfördelning 2019

Tabell 1. Fördelning av statsbidrag till verksamheter hos studieförbund och på folkhögskola (kr). 2017–2019

Verksamhet	2017	2018	2019
Studieförbund, Svenska från dag ett	63 750 000	71 967 750	81 569 200
Studieförbund, Vardagssvenska	63 750 000	49 851 000	40 050 000
Folkhögskolor, Svenska från dag ett	42 500 000	46 061 700	51 699 000
Totalt statsbidrag	170 000 000	167 880 450	173 318 200

Källa: Folkbildningsrådet 2020. Fördelning efter slutreglering, baserad på slutrapporterad verksamhet.

2019 var anslaget att fördela till folkbildningens insatser 157 100 000 kr⁸. 70 procent av anslaget fördelades preliminärt till studieförbunden och 30 procent till folkhögskolorna⁹. Tillsammans med återlämnade och överskjutande medel från tidigare verksamhetsår fördelades slutligen totalt 173 318 200 kr till folkbildningens insatser med asylsökande 2019.

Preliminärt fördelades 124 813 800 kr till tio studieförbund med 50 procent vardera för verksamheter med Svenska från dag ett respektive Vardagssvenska¹⁰. Det utgjorde 90 procent av motsvarande fördelade summor år 2018. Medlen fördelades i proportion till studieförbundens rapporterade verksamhet de två föregående åren. Studieförbunden ansvarar för den vidare fördelningen till sina avdelningar, utifrån en bedömning av regionala och lokala behov. De har därefter möjlighet att under året omfördela resurser mellan regioner.

⁷ Kortkurser varar upp till 14 kursdagar och långa kurser från 15 kursdagar.

⁸ Av regeringens totala anslag till särskilda folkbildningsinsatser i Vårändringsbudgeten 2019 om 162 miljoner kr riktades 3,9 miljoner till SISU. 1 miljon kr avsåg Folkbildningsrådets administrativa kostnader.

⁹ Fördelningen av anslaget mellan studieförbund och folkhögskolor var tidigare år 75 respektive 25 procent. Förändringen är en anpassning till aktuella förutsättningar för verksamheten.

¹⁰ Beslut om ny preliminär fördelning juni 2019, enligt anslaget i Vårändringsbudget 2019.

Efter avslutat verksamhetsår regleras fördelningen mot slutrapporterad verksamhet 2019. Då fördelades slutligt sammanlagt 121 619 200 kr till studieförbunden, med 67 procent för verksamheter med Svenska från dag ett och 33 procent för Vardagssvenska. Alla medel kunde inte fördelas eftersom studieförbunden sammantaget inte hade rapporterat det antal unika deltagare som motsvarades av den preliminära fördelningen¹¹.

78 folkhögskolor beviljades preliminärt 46 911 000 kr för verksamhet med Svenska från dag ett, efter att ha ansökt om medel för önskad verksamhetsvolym¹². Summan var ungefär densamma som år 2018. Ansökningarna utgjorde en stor översökning i förhållande till anslaget storlek. Bidraget fördelades bland annat med hänsyn till andelen inskrivna i asylmottagandet per län för att rikta insatserna efter behov. En omfördelning av medlen mellan folkhögskolor har gjorts vid ett tillfälle under året. Vid slutrapportering hade sex skolor inte genomfört någon verksamhet. Vissa skolor rapporterade mindre än sin preliminära tilldelning, medan flera skolor rapporterade över den. Sammantaget rapporterades mer verksamhet än vad som preliminärt fördelats. En omfördelning av överskjutande medel från studieförbundens anslag om runt 4 miljoner möjliggjorde en slutlig fördelning av 51 699 000 miljoner kronor till 72 folkhögskolor.

---

¹¹ 30 procent av ersättning till studieförbunden för Svenska från dag ett fördelas för antalet *unika deltagare* och 70 procent för antalet *studietimmar*. Ersättning för unik deltagare utgår för en deltagande person en gång per studieförbund, arrangemangstyp och verksamhetsform. Om deltagaren deltar i fler arrangemang än så under året, utgår ingen ytterligare ersättning för deltagaren till studieförbundet. För Vardagssvenska fördelas all ersättning för antalet unika deltagare.

¹² Beslut om ny preliminär fördelning juni 2019, enligt anslaget i Vårändringsbudget 2019.

2 Verksamheternas omfattning och deltagare 2019

I detta kapitel redovisas kvantitativa resultat av studieförbundens och folkhögskolornas insatser under 2019 och där det är möjligt görs en jämförelse över tid. Vi redovisar också verksamheternas geografiska spridning samt andra beskrivande uppgifter om deltagarna.

Hur verksamheten rapporteras av anordnarna

Verksamhetens omfattning redovisas utifrån rapporterad gruppstatistik. Där framgår antalet genomförda arrangemang och studietimmar hos studieförbunden respektive antalet genomförda deltagarveckor och kursdagar på folkhögskolorna. En deltagarvecka motsvarar en veckas studier på heltid för en (1) deltagare och det totala antalet redovisade deltagarveckor är summan av samtliga deltagares rapporterade studietid, oavsett studietakt. Det totala antalet kursdagar som redovisas är istället summan av antalet faktiska dagar som kurserna har pågått. Detta är inte samma definition av kursdagar som redovisats i tidigare års rapporter.

Av gruppstatistiken framgår även antalet *deltagare* som har registrerats i arrangemang och kurser. Antalet deltagare i folkhögskolekurser och studieförbundens arrangemang ger en bild av storleken på verksamheterna men svarar inte på frågan om hur många individer som deltagit, eftersom en och samma person kan ha deltagit i flera arrangemang eller kurser hos en eller flera anordnare. Det innebär att deltagarantalet är högre än antalet individer som faktiskt har deltagit.

Uppgift om antalet *unika deltagare* som redovisas inom de olika verksamheterna hämtas istället från anordnarnas rapporterade deltagarstatistik och bygger på deltagarnas unika dossiernummer. Antalet unika deltagare i hela folkbildningen, dvs. när alla dubletter av unika deltagare inom respektive verksamhet har rensats bort, motsvarar därmed det totala antalet enskilda individer som deltagit i någon av studieförbundens eller folkhögskolornas verksamhet under året.

Studieförbundens verksamheter med asylsökande

Studieförbunden har genomfört och rapporterat verksamheter med Svenska från dag ett och Vardagssvenska. I Svenska från dag ett genomfördes nästan 20 procent av verksamheten som annan folkbildningsverksamhet, i övrigt har verksamheten bedrivits som studiecirklar, precis som i Vardagssvenska.

Tabell 2. Totalt antal arrangemang, studietimmar och deltagare per arrangemangstyp. Studieförbund 2017–2019

Verksamhet	Arrangemang			Studietimmar			Deltagare		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Svenska från dag ett	7 298	5 305	4 797	260 435	203 664	187 920	78 644	55 979	45 965
Vardagssvenska	2 746	2 063	1 687	113 158	90 302	74 597	32 471	23 920	18 633
Totalsumma	10 044	7 368	6 484	373 593	293 966	262 517	111 115	79 899	64 598

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Studieförbundens verksamhet mätt i arrangemang, studietimmar och deltagare har minskat stadigt från 2017 till 2019. Störst var minskningen mellan 2017 och 2018 men den bromsades upp något under 2019.

Totalt minskade antalet arrangemang med 3 560 st. eller 35 procent mellan 2017 och 2019. När det gäller fördelningen mellan arrangemangen har Svenska från dag ett anordnats mest, 4 797 arrangemang, vilket motsvarar 74 procent av alla arrangemangen. Det är en liten ökning jämfört med 2017 och 2018 där motsvarande andel var 72 procent respektive år.

Under motsvarande period minskade också det totala antalet studietimmar med 111 076 st. eller 30 procent. Antalet har därmed inte minskat lika mycket som antalet arrangemang, vilket betyder att arrangemangen i genomsnitt har blivit något längre än tidigare år (se tabell 3).

Under samma period sjönk antalet deltagare med hela 42 procent, från 111 115 till 64 598 st. Minskningen bör sättas i relation till att antalet unika deltagare i verksamheterna, liksom antalet personer i målgruppen, också har minskat (se tabell 5–6).

Tabell 3. Genomsnittligt antal studietimmar samt deltagare per arrangemang. Studieförbund 2017–2019

Verksamhet	Antal studietimmar per arrangemang			Antal deltagare per arrangemang		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Studiecirklar	38	41	41	10	10	9
Annan folkbildningsverksamhet	20	20	19	16	15	14
Totalt Svenska från dag ett	36	38	39	11	11	10
Vardagssvenska	41	44	44	12	12	11

Källa: STUV/Gruppstistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Överlag ser vi att det genomsnittliga antalet studietimmar ökat per arrangemang sedan 2017. Studiecirklar i Vardagssvenska, som ska omfatta minst 40 timmar, ökade från i genomsnitt 41 studietimmar 2017 till 44 timmar 2018. Under 2019 var dock genomsnittet oförändrat. Även i Svenska från dag ett har studiecirkelnas genomsnittliga antal studietimmar ökat år från år. Däremot minskade antalet något i arrangemangen med annan folkbildningsverksamhet mellan 2017 och 2019.

Antalet deltagare per arrangemang har varit ganska stabil under åren. Dock ser vi en minskning 2019 om i genomsnitt en deltagare både i arrangemangen med Vardagssvenska och Svenska från dag ett. Det återspeglar siffrorna i tabell 2, som visar att antalet deltagare har minskat mer än antalet arrangemang och studietimmar. Inom Svenska från dag ett kan vi se att antalet deltagare i arrangemang med annan folkbildningsverksamhet minskade redan från år 2017.

Folkhögskolornas verksamheter med asylsökande

Tabell 4. Totalt antal deltagarveckor, kursdagar och deltagare, samtliga kurser. Folkhögskolor 2017–2019

År	Verksamhet*	Antal		
		deltagarveckor	Antal kursdagar**	Antal deltagare
2017	Alla kurser	31 099	18 450	3 189
2018	Alla kurser	24 243	13 750	2 477
2019	Alla kurser	27 210	17 987	2 746

Källa: Statistikrapport folkhögskola. SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

* Både långa och korta kurser. Kortkurserna utgör en mycket låg andel varje år (1–2 %).

** Definitionen avviker från tidigare års rapporter, varför uppgifterna om 2017 och 2018 inte överensstämmer med motsvarande tabeller där.

Mellan 2017 och 2018 ser vi att antalet deltagarveckor minskade drygt 20 procent med 6 856 st. och att antalet deltagare minskade i motsvarande grad. Men år 2019 ökade deltagarveckorna igen med 2 957 eller 12 procent och antalet deltagare nästan lika mycket, med 269 st. eller 11 procent.

Även antalet kursdagar uppvisar samma förändring, med en minskning mellan 2017 och 2018 (25 procent) och en ökning mellan 2018 och 2019 (30 procent).

Unika deltagare i verksamheterna

Det tidigare redovisade antalet deltagare i folkhögskolekurser och studieförbundens arrangemang ger en bild av verksamheternas omfattning, I det följande redovisar vi istället antalet unika deltagare som insatserna omfattat, för att få en bild av hur många individer som verksamheterna har nått. Observera att när antalet unika deltagare redovisas på en högre verksamhetsnivå, blir antalet unika deltagare lägre än summan av de unika deltagarna i verksamheterna som då inkluderas. Det beror på att dubletter av individer som deltagit i de båda verksamheterna har rensats bort.

Tabell 5. Antal unika deltagare per verksamhetsnivå. Studieförbund och folkhögskolor 2017–2019

Verksamhet	Antal unika deltagare		
	2017	2018	2019
<i>Svenska från dag ett</i>	28 594	20 138	15 012
<i>Vardagssvenska</i>	19 720	14 095	10 427
Totalt studieförbund	32 776	22 182	17 303
<i>Långa kurser</i>	2 559	1 724	2 046
<i>Kortkurser*</i>	106	55	78
Totalt folkhögskola	2 659	1 777	2 094
Totalt Folkbildningen **	–	23 144	18 100

Källa: Deltagarstatistik, studieförbund. Deltagarstatistik, folkhögskola, SCB.

* Uppgiften avviker från motsvarande uppgift i Folkbildning med asylsökande 2018, som där var felaktig.

**Uppgift om antalet unika deltagare i folkbildningen totalt finns inte för 2017.

För studieförbundens del ser vi att det har varit en stadig minskning av antalet unika deltagare år från år. Mellan 2017 och 2018 minskade antalet med 10 594 unika deltagare eller 32 procent. Minskningen dämpades något mellan 2018 och 2019, med 22 procent eller 4879 unika personer.

Inom de båda verksamhetstyperna har andelen unika deltagare minskat ungefär lika mycket mellan åren. I Svenska från dag ett minskade antalet med 30 procent mellan 2017 och 2018 och 25 procent mellan 2018 och 2019. Motsvarande minskningar var för Vardagssvenska 29 procent respektive 26 procent. En jämförelse mellan det totala antalet unika deltagare i studieförbunden och antalet som deltagit i de båda verksamhetstyperna, visar att runt hälften av deltagarna i studieförbundens verksamhet har deltagit i båda verksamheterna varje år. Det var dock något vanligare år 2018.

Utvecklingen för folkhögskolor ser något annorlunda ut. Även de tappade många unika deltagare mellan 2017 och 2018, då antalet minskade med 882 st., motsvarande 33 procent. Men mellan 2018 och 2019 ökade antalet igen med 19 procent, då 317 fler unika deltagare deltog.

Det finns även en viss överlappning av individer som under året deltagit både i studieförbundens och i folkhögskolornas verksamheter. SCB uppskattar att ungefär sju procent av alla unika deltagare har deltagit i båda verksamheterna. Det totala antalet individer som deltagit i någon av folkbildningens verksamheter för asylsökande år 2019 var enligt SCB:s uppskattning 18 100 st. Det är en minskning från 2018 med ungefär 5 000 individer eller 22 procent. Den minskningen bör sättas i relation till antalet som ingick i målgruppen för insatserna de båda åren.

Andelen asylsökande som har deltagit 2019

För att förstå hur väl som målgruppen har nåtts av insatserna, är det angeläget att uppskatta hur stor andel som antalet unika deltagare utgör av de som var inskrivna i Migrationsverkets mottagande under året. Det är dock inte helt lätt att avgöra storleken på målgruppen. Antalet inskrivna förändras kontinuerligt under året när nya asylsökande tillkommer och andra skrivs ut. Vissa i gruppen faller i praktiken också bort, beroende på när under året de skrivs in eller ut och på var i asylprocessen de befinner sig¹³.

---

¹³ I gruppen inskrivna finns de som har fått någon form av laga-kraftvunnet beslut om bifall eller avslag men ännu är inskrivna en tid och som därmed inte kommer ifråga för insatser eller vars fall inte kommer att prövas.

För att uppskatta antalet potentiella deltagare i målgruppen för respektive år har vi använt oss av Migrationsverkets statistik över antalet inskrivna från 18 års ålder i mottagandet den 31 december året innan verksamhetsåret. Därefter har vi lagt till de asylsökande i samma åldersgrupp som sedan tillkommit under året, mellan januari-november. Summeringen av dessa båda grupper utgör den uppskattade storleken på målgruppen för insatsen ¹⁴.

Tabell 6. Andel av uppskattad målgrupp som deltagit i folkbildningens verksamheter 2017–2019

År	Antal unika deltagare folkbildningen	Antal uppskattad målgrupp	Andel unika deltagare av uppskattad målgrupp (%)*
2017**	35 000	87 577	40
2018	23 144	68 285	34
2019	18 100	53 027	34

Källa: Deltagarstatistik studieförbund, deltagarstatistik, folkhögskola, SCB.

Folkbildningsrådets bearbetning. Migrationsverkets statistik över inskrivna 20181231 samt inkomna asylsökande 2019. Folkbildningsrådets bearbetning.

* Uppgiften om andelen som deltagit 2017 och 2018 är lägre jämfört med tidigare års rapporter. Det beror på att beräkningen av andelen bygger på en något större population i den här rapporten.

** Totalt antal unika deltagare 2017 enligt folkbildningsrådets uppskattning, Folkbildning med asylsökande 2017.

Vi kan se att verksamheterna under 2017 nådde en högre andel av målgruppen, 40 procent, än vad de gjorde under 2018 och 2019, då de nådde 34 procent båda åren. Det betyder att den minskning av andelen asylsökande som skedde mellan 2017 och 2018, inte fortsatte även år 2019, trots att antalet inskrivna fortsatte att minska mellan år 2018 och 2019.

¹⁴ Beräkningen av uppskattad målgrupp i den här rapporten gjordes på ett annat sätt än det som redovisats i tidigare års rapporter. Detta beror på att Migrationsverkets statistik har ändrats. Det går inte längre att rensa bort inskrivna personer med en handlägningsstatus, som gör att de praktiken inte haft möjlighet att delta. De uppskattade målgrupperna åren 2017 och 2018 som redovisades i tidigare rapporter var 13 respektive 15 procent mindre än målgrupperna för de åren som redovisas i här. Det innebär att uppgiften som redovisas här om andelen inskrivna som har deltagit år 2017 och 2018 är något lägre än i tidigare årens rapportering.

Spridning i landet och regionala skillnader

Verksamheternas spridning i landet påverkas av olika regionala och lokala förutsättningar och är inte minst beroende av den geografiska spridningen av målgruppen och hur denna förändras under året.

Tabell 7. Antalet unika deltagare som deltagit i studieförbundens och folkhögskolornas verksamheter per län. 2019

Län	Antal unika deltagare, Svd1	Antal unika deltagare, Vs	Antal unika deltagare, studieförbund totalt*	Antal unika deltagare, folkhögskola	Antal personer, uppskattad målgrupp**
Blekinge län	234	184	282	20	731
Dalarnas län	340	225	403	34	1 098
Gotlands län	103	18	117	21	73
Gävleborgs län	624	403	705	92	909
Hallands län	432	411	583	31	1 424
Jämtlands län	115	65	146	2	689
Jönköpings län	996	841	1 085	116	1 702
Kalmar län	455	358	530	60	1 318
Kronobergs län	536	352	677	17	1 012
Norrbottnens län	1 079	1 080	1 477	260	2 225
Skåne län	1 764	1 279	1 943	240	5 042
Stockholms län	1 316	976	1 726	386	12 371
Södermanlands län	584	318	627	20	1 661
Uppsala län	138	72	166	6	1 403
Värmlands län	558	498	674	11	1 260
Västerbottens län	607	446	692	20	1 046
Västernorrlands län	1 318	535	1 435	177	2 217
Västmanlands län	485	337	520	103	1 256
Västra Götalands län	2 682	1 589	3 013	393	8 584
Örebro län	711	402	746	62	1 547
Östergötlands län	547	409	612	38	1 509
Totalt	15 624	10 798	18 159	2 109	49 077

Källa: Deltagarstatistik studieförbund, deltagarstatistik folkhögskola, kurslän. SCB.

Folkbildningsrådets bearbetning. Migrationsverkets statistik över inskrivna 2018/2019 samt inkomna asylsökande 2019. Folkbildningsrådets bearbetning.

* Antalet unika deltagare i studieförbundet totalt är inte detsamma som summan av unika deltagare i vardera verksamhetstyp.

** För 3950 personer saknas uppgift om län i Migrationsverkets statistik. Det totala antalet i uppskattad målgrupp är 53 027 st.

Av den här tabellen framgår regionala skillnader i antalet unika deltagare inom de olika verksamheterna samt antalet i den uppskattade målgruppen per län. Det ger en grov bild av hur väl verksamheternas förläggning har kunnat matcha var i landet som målgruppen fanns. Till exempel kan vi se att i storstadslänen, framför allt Stockholms län, är antalet unika deltagare i studieförbundens verksamhet betydligt lägre än i län som Gävleborg, Norrbotten och Västernorrland. En bidragande förklaring till skillnaderna mellan storstadslänen och övriga län är att vi här finner ett större antal asylsökande i eget boende, EBO, som visat sig vara svårare att nå och rekrytera. I Stockholms län var till exempel andelen i EBO, runt 96 procent att jämföra med 11 procent i EBO i Västernorrlands län.

Tabell 8. Antal kommuner med verksamhet per verksamhetsnivå.

Studieförbund och folkhögskolor 2017–2019

Verksamhetsnivå	Antal kommuner		
	2017	2018	2019
<i>Svenska från dag ett</i>	230	193	146
<i>Vardagssvenska</i>	200	153	118
Totalt studieförbund	242	201	158
Folkhögskola	77	60	59
Totalt folkbildningen	246	203	166

Källa: STUV/gruppstatistik studieförbund, Statistikrapport, folkhögskola SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

I nästan hälften av landets 290 kommuner bedrevs ingen verksamhet under 2019. Det är en betydande minskning sedan 2017. Det är framför allt Studieförbunden, med verksamhet i nästan samtliga kommuner år 2017, som har en minskad geografisk spridning. Antalet kommuner de var verksamma i minskade från 242 till 201 (17 procent) mellan 2017 och 2018 och med ytterligare 43 kommuner år 2019 till 158 (21 procent).

Antalet kommuner där Svenska från dag ett respektive Vardagssvenska bedrevs, sjönk ungefär lika mycket mellan åren.

Samma minskning ser vi däremot inte för folkhögskolorna som dock som mest bedrivit verksamhet i 77 kommuner. 2019 hade de verksamhet i 59

kommuner, vilket är marginellt färre än år 2018. Mellan 2017 och 2018 minskade antalet kommuner med folkhögskoleverksamhet däremot med 17 kommuner (21 procent).

Studieförbunden, som har en geografiskt och till volym mer omfattande verksamhet, tycks ha påverkats mest av förändringarna av de asylsökandes lokalisering. I de län där asylboenden lades ned under 2019 minskade antalet kommuner med verksamheten. I Jämtlands län där anläggningsboendet lades ned 2019 minskade studieförbundens verksamhet från åtta kommuner till tre kommuner. Även i Värmlands län försvann anläggningsboendet och där försvann studieförbundens verksamhet i fyra kommuner år 2019.

Vilka var deltagarna?

Deltagarnas dossiernummer ger ingen upplysning om deltagarnas kön, ålder eller utbildningsbakgrund. De uppgifter vi redovisar här bygger istället på anordnarnas rapportering av gruppernas sammansättning.

Kvinnor och män i verksamheterna

Tabell 9. Andel kvinnor och män av antalet deltagare i studieförbund och folkhögskolor. 2017–2019

Verksamhet	Andel kvinnor (%)			Andel män (%)		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
<i>Svenska från dag ett</i>	35	39	42	65	61	58
<i>Vardagssvenska</i>	34	37	41	66	63	59
Totalt studieförbund	35	38	42	65	62	58
Totalt folkhögskola	35	42	44	65	58	56

Källa: STUV/Gruppstatistik, studieförbund, Statistikrapport folkhögskola. SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Det har varit en positiv ökning vad gäller kvinnornas andel av deltagande under perioden 2017–2019. Deras andel har stadigt ökat från 2017 och närmar sig nu nästan hälften av alla deltagarna. En förklaring till ökningen ligger i att anordnarna aktivt arbetat med att nå ut till fler kvinnor och med att underlätta deras deltagande på olika sätt.

Kvinnornas andel av deltagande i såväl studieförbundens som folkhögskolans verksamheter var högre än andelen kvinnor i den uppskattade målgruppen samtliga år men i synnerhet år 2019. Andelen

kvinnor i målgruppen var 34 procent år 2017, 30 procent år 2018 och 33 procent år 2019¹⁵.

Bedömd utbildningsbakgrund

En viktig faktor för lärande är deltagarnas utbildningsbakgrund men det finns ingen rättvisande eller heltäckande statistik för gruppen asylsökande. Vid folkhögskolorna görs dock en bedömning av deltagarnas studiebehov i samband med inskrivningen för att kunna avgöra en lämplig studienivå. Bedömningen som rapporteras in till folkbildningsrådet motsvarar inte med säkerhet den faktiska utbildningsbakgrunden, eftersom deltagare trots tidigare studier kan behöva läsa ämnen på en lägre nivå.

Det är få deltagare som bedömts, 1 495 av totalt 2 665 deltagare i de långa kurserna, men uppgiften ger en indikation av deltagarnas studieförutsättningar. Av gruppen som bedömts, ansågs närmare 80 procent ha förutsättningar att studera motsvarande högst grundskola, 12 procent motsvarande gymnasium och resterande ha kunskaper på en högre nivå. Det är ungefär samma fördelning som rapporterades 2018.

Åldersfördelning

I likhet med utbildningsbakgrund finns det ingen säker statistik över deltagarnas ålder. Födelseår framgår inte av asylsökandes dossiernummer men i samband med inskrivningen på skolan registreras deras ålder.

I Vardagssvenska hos studieförbunden och i folkhögskolornas långa kurser med Svenska från dag ett ska deltagare vara 18 år eller äldre. I folkhögskolornas korta kurser och i studieförbundens studiecirkelar med Svenska från dag ett kan deltagarna vara minst 13 år. Av rapporteringen framgår att den absoluta majoriteten av de som deltog var över 25 år. Av deltagarna i studieförbundens Svenska från dag ett var 3,4 procent yngre än 25 år och i Vardagssvenska 1,5 procent. Vid folkhögskolorna var andelen deltagare under 25 år 17 procent 2019.

Deltagarnas boendesituation

En betydelsefull omständighet vid rekrytering är var målgruppen bor. Tidigare års erfarenhet är att det ofta är svårare att nå personer i eget boende (EBO) än i Migrationsverkets anläggningsboenden (ABO). Migrationsverkets statistik över samtliga inskrivna i mottagandet från 18 år, visar att andelen som bodde i anläggningsboende i början av 2019 var

---

¹⁵ Migrationsverkets statistik över inskrivna 20181231 och inkomna asylsökande 2019.

densamma som i slutet av året, 36 procent. Andelen som bodde i EBO var lika ungefär lika konstant, med en liten ökning från 62 till 63 procent vid årets slut. Andelen i EBO har dock ökat betydligt jämfört med ingången av år 2018. I länen varierar dock andelarna i EBO och ABO under året. Det finns ingen statistik över boendesituationen för dem som deltagit men däremot har anordnarna kunnat kommentera detta i åiterrapporteringen. I år rapporterar några studieförbund att de under året haft ett större antal deltagare från EBO än tidigare. Deltagare från EBO är mer förekommande på större orter och i storstadsläna. Några folkhögskolor har haft färre deltagare från ABO än tidigare. Både studieförbund och folkhögskolor har vid några tillfällen tvingats lägga ned sin verksamhet då anläggningsboenden har stängts. Den stora bilden är dock att det är fortsatt svårare att rekrytera deltagare som bor i EBO.

3 Verksamheternas genomförande

Verksamheternas förläggning

Studieförbunden har i oftast haft verksamhet i egna lokaler. I andra fall samverkar de med föreningar eller samarbetspartners som kan erbjuda lämpliga lokaler att bedriva verksamheten i. De strävar efter att lägga verksamheten så nära de asylsökande som möjligt. Det kan vara i anslutning till anläggningsboenden eller i lokaler centralt på orten och i en del fall har verksamheten förlagts i bostadsområden, för att lättare nå personer i eget boende. Tillgång till bra kollektivtrafik spelar en stor roll när det inte gått att tillhandahålla lokaler i direkt anslutning till målgruppens boende.

Folkhögskolorna har inte i lika hög utsträckning förlagt sin verksamhet utanför skolans lokaler. I återrapporteringen uppger 70 procent att de bedrivit verksamheten vid sin huvudskola. Det är högre än tidigare år. Knappt en tredjedel har även eller istället bedrivit verksamhet i en filial till huvudskolan. I viss utsträckning har skolorna förlagt verksamheten till asylboenden och i likhet med studieförbunden försöker de lägga sin verksamhet så att deltagarna ska kunna ta sig dit med kollektivtrafik. Även folkhögskolor har samarbetat med olika föreningar, församlingar eller studieförbund för att nå så många deltagare som möjligt.

Samverkan med myndigheter

Studieförbunden och folkhögskolorna ska enligt villkoren ha en dialog med Länsstyrelsen och Migrationsverket kring var verksamheten bäst bör bedrivas. I praktiken är länsstyrelserna den mest centrala kontakten, då de ansvarar för att samordna insatserna och aktörerna i länen.

Studieförbunden och folkhögskolorna har redovisat vilka kontakter de har haft med myndigheterna.

Studieförbunden har svarat sammanfattande för sina regionala avdelningar. För att få information om var asylsökande finns och var insatser behövs var det vanligare (ibland, ofta, mycket vanligt) att studieförbunden hade kontakt med Länsstyrelsen. Motsvarande kontakter med Migrationsverket

förekom endast i viss mån (sällan eller ibland). Även folkhögskolorna har i den frågan tagit kontakt med Länsstyrelsen i större utsträckning (44 procent) än med Migrationsverket (32 procent).

Anordnarna ska också informera myndigheterna om sina planerade insatser för att underlätta deras uppdrag. Mer än hälften av folkhögskolorna har informerat Migrationsverket om sina verksamheter (58 procent) och hälften har lämnat information till länsstyrelserna. Studieförbunden har oftare lämnat sådan information till länsstyrelserna (ofta eller ibland) än till Migrationsverket (sällan eller ibland).

Myndigheterna kan vara en hjälp vid rekrytering av deltagare genom att förmedla information till asylsökande om folkbildningens verksamheter. Här har folkhögskolorna i högre omfattning vänt sig till länsstyrelserna än till Migrationsverket (40 procent respektive 33 procent). Av studieförbunden har endast ett studieförbund angett att de ofta har kontakt med Migrationsverket för informationsspridning, övriga endast i viss mån.

I stor utsträckning (ibland, mycket ofta) har studieförbunden och folkhögskolorna haft kontakt Migrationsverket angående deras beslut om reseersättningar till deltagare.

Kontakterna med myndigheterna har inte sällan skett i form av nätverksträffar eller samrådsmöten som länsstyrelserna anordnar, och där Migrationsverket ibland finns med, där aktörerna sinsemellan kunnat dela information kring insatserna.

Rekrytering av deltagare

Studieförbund och folkhögskolor beskriver att de bedriver ett aktivt rekryteringsarbete, utöver den informationsspridning som sker via myndigheterna. För såväl studieförbund som folkhögskolor är den absolut vanligaste rekryteringsvägen att ordet sprids mun-till-mun mellan deltagare. Flera skriver att eftersom verksamheten är så pass väl utarbetad så känner många till den och tidigare deltagare tipsar nyanlända. Även det kontaktnät som cirkelledare, andra föreningar och samarbetspartners har spelat stor roll för att nå ut med information. En del anordnare har bedrivit uppsökande verksamhet vid Migrationsverkets anläggningsboenden. Att sprida informationsblad och broschyrer eller att sprida information via sociala medier är andra metoder som använts för att nå nya deltagare.

Metoder och arbetssätt

Många anordnare beskriver att verksamheten är individorienterad och deltagarstyrd och att den bygger på samtal och erfarenhetsutbyte i mindre grupper. Genom en lärande dialog strävar man efter att alla ska kunna delta. Inom de olika arrangemangen arbetar man förutom med undervisning i svenska och samhällskunskap med grundläggande värderingar om jämlikhet, jämställdhet och demokrati. Studieförbundens och folkhögskolornas egna inriktningar och förutsättningar sätter också sin prägel på verksamheten.

Enligt en del studieförbund har den friare verksamhet i Svenska från dag ett, som inte styrs av någon studieplan, gjort det lättare att anpassa insatserna utifrån deltagarnas behov. Man planerar också undervisningen så att deltagarna kan gå från Svenska från dag ett till Vardagssvenska för att ge deltagarna mesta möjliga undervisning i svenska och samhällskunskap.

Folkhögskolorna har valt att så gott som uteslutande arrangera långa kurser, dvs kurser längre än 14 kursdagar. 60 procent av kurserna har bedrivits på helfart och av de övriga har merparten bedrivits på halvfart¹⁶. I flera fall har det skett en integrering av deltagare i andra kurser vid folkhögskolan, till exempel med SFI-verksamheten eller etableringskurser. Den integreringen har varit särskilt vanligt om skolan haft få deltagare. De har också kunnat kombinera verksamheten med insatser bedrivna med TIA-medel från Länsstyrelsen. Det har också skett en viss integrering med kurser i engelska, matematik på allmänna kurser på grundskolenivå. För unga deltagare som tidigare gått på gymnasiets introduktionskurser, har man arbetat för att de ska få tillräckliga språkkunskaper i svenska för att kunna gå vidare till studier på gymnasienivå.

Både hos studieförbunden eller och folkhögskolor har det varit vanligt att kombinera klassrumsundervisning med andra aktiviteter som studiebesök på vårdcentraler, kvinnojourer, tingsrätt, bibliotek eller arbetsförmedling med mera. Vid flera tillfällen har det förekommit gästföreläsare. Andra aktiviteter har varit exempelvis dans, teater eller olika utflykter. För att stimulera användandet av svenska har lärandet skett i samband med till exempel bakning, matlagning eller handarbete. Både studieförbund och folkhögskolor har anordnat språkcaféer. Ibland har det förekommit mindre kurser som simskola, cykelkurser, kurser om föräldraskap, barnuppfostran, ekologisk mat, Sveriges historia eller hur man startar företag eller söker

---

¹⁶ Statistikrapport folkhögskola 2019, SCB.

arbete. Ett annat inslag har varit att få deltagarna att förstå innehållet i brev och texter från myndigheter.

På framförallt folkhögskolorna understryker man vikten av att deltagarna tar del av skolans gemensamma aktiviteter som idrottsevenemang, kulturaktiviteter och demokratidagar bland annat. På så vis inkluderas de asylsökande på samma villkor som övriga elever på skolorna.

I sin undervisning har studieförbunden och folkhögskolorna använt sig av fler olika läromedel. Det kan vara tryckta läromedel eller egenproducerade läromedel, IT-material, broschyrer samt nyhetsmedia som Nyheter på lätt svenska, informationssverige.se med flera. Man använder sig också av digitala hjälpmedel som Duolingo eller utvecklar egna digitala verktyg.

Majoriteten av studieförbundens cirkelledare har varit arvoderade men på mindre orter kan det vara vanligare att man anlitar volontärer, ofta frivilliga från samarbetspartners som föreningar. När det behövs har många försökt rekrytera tvåspråkiga cirkelledare. Några studieförbund nämner att de haft ökade svårigheter att rekrytera ideella ledare. Folkhögskolorna har i stor omfattning använt sig av sina ordinarie lärare.

Nivågruppering

Studieförbunden rapporterar att de utgår ifrån deltagarnas behov och förutsättningar i sin undervisning. Där det funnits många deltagare har det varit vanligare med nivågruppering. Deltagare har också kunnat gå från ena arrangemangstypen till den andra, dvs. från Svenska från dag ett till Vardagssvenska för att ge mesta möjliga undervisning i svenska och samhällskunskap. I några fall har det skett en samverkan med liknande insatser finansierade av Länsstyrelsens TIA-bidrag.

Även folkhögskolorna arbetar aktivt med nivågruppering och ett sätt har varit att integrera enskilda deltagare i andra kurser, till exempel etableringskurs eller SFI.

Arbete för insatser på samma villkor för män och kvinnor

Anordnarna rapporterar att de på olika sätt arbetar för att göra undervisningen jämställd och att särskilt försöka nå kvinnorna. Det har förekommit att kvinnor kvoterats in i cirklar eller kurser eller att den varit könsuppdelad. Studieförbunden och folkhögskolorna lägger stor vikt vid att behandla jämställdhetsfrågor. Det är ett fortlöpande inslag i verksamheten och man anordnar föreläsningar och workshops om jämlika möjligheter, maktstrukturer, könsroller och om kvinnans rättigheter. Överlag menar

många att kvinnliga ledare är viktiga då de fungerar som förebilder. I några fall har de haft enbart kvinnliga ledare för att ge de kvinnliga deltagarna större trygghet.

Anordnarna gör flera insatser för att underlätta deltagandet för kvinnor. Mycket har handlat om praktiska åtgärder som barnpassning, till exempel lekrum för barnen eller hjälp med att anordna barnomsorg. Flera anordnare har anpassat studietiderna så att föräldrar har kunnat turas om att delta under dagtid eller kvällstid. Det har också handlat om att uppmana föräldrar att turas om att vara hemma med sjukt barn.

Flera anordnare anser att verksamheterna har hjälpt till att bryta kvinnors isolering och ökat medvetenheten hos både män och kvinnor om könsrollsmönster och om det delade ansvaret för barn och hushåll. Kvinnorna har också fått större inblick i möjligheterna att som kvinna etablera sig på arbetsmarknaden.

4 Verksamheternas resultat

Insatserna ska stärka kunskaper i svenska språket och om samhället samt främja deltagande i arbets- och samhällslivet. Syftet är att ge en meningsfull sysselsättning under asyltiden och påskynda en framtida etablering för dem som beviljas uppehållstillstånd.

I sina återrapporteringar till Folkbildningsrådet redovisar anordnarna sina bedömningar av insatsernas resultat de kan se i förhållande till syftet. Eftersom det inte finns några fastställda kunskapsmål och då deltagarnas individuella förutsättningar varierar stort, blir resultatredovisningen en skattning av deltagarnas framsteg och vilken betydelse som insatserna kan ha haft för dem. Det är endast i några fall som anordnarna utfört någon form av deltagarutvärdering eller diagnostiskt test. Resultaten skiljer sig inte i någon större grad jämfört med tidigare årsredovisningar men verksamheterna har utvecklats och anpassats efter aktuella omständigheter.

Uppnådda färdigheter i svenska och samhällskunskap

Såväl studieförbunden som folkhögskolorna rapporterar om överlag goda framsteg vad gäller kunskaper i svenska. Men de påpekar att deltagarnas utbildningsnivå och motivation spelar stor roll. För analfabeter kan utbildningen ha lett till att man lärt sig talad svenska samtidigt som man lärt sig läsa och skriva. Andra deltagare som haft en högre utbildningsbakgrund har kunnat gå vidare till C eller D-nivån på SFI-utbildningen efter att de fått uppehållstillstånd, några har till och med gått vidare till Svenska som andra språk.

Flera nämner att de deltagare som varit aktuella för gymnasielagen har kunnat söka vidare till vuxenutbildning och kommit in på vidare studier efter att de fått sitt tillfälliga uppehållstillstånd. Överlag har alla deltagare nått en ökad trygghet i svenska språket, framför allt när det gäller verbal kommunikation.

Genom den samhällskunskap som ingår i utbildningarna får deltagarna en inblick i det svenska samhället, svenska traditioner och kultur samt

värderingar och jämställdhet. Det har handlat om att i undervisningen ge en grundläggande förståelse för hur bland annat svensk sjukvård och arbetsmarknad fungerar samt hur myndigheter som Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen arbetar. Andra inslag handlar om hur demokratin fungerar. Genom att arrangemangen kompletteras med bland annat studiebesök på lokala arbetsplatser och arbetsförmedlingen får deltagare också en bättre kunskap om arbetsmarknaden.

Möjligheter att delta i samhälls- och arbetsliv

Men det handlar inte enbart om språkutveckling och samhällskunskap utan även om social samvaro och nätverksbyggande. De olika arrangemangen i Svenska från dag ett och Vardagssvenska har ofta inneburit att deltagarna fått kontakt med olika delar av samhällslivet och deltagit i olika sociala sammanhang. Studieförbund och folkhögskolor har själva eller i samarbete med andra föreningar anordnat språkcaféer eller deltagande i församlings- eller föreningsliv och de har ordnat olika aktiviteter som kulturella evenemang eller firanden av olika svenska högtider med sina deltagare. Folkhögskolorna har vinnlagt sig om att göra deltagarna delaktiga i andra skolgemensamma arrangemang och fritidsaktiviteter. Sammantaget har alla anordnare strävat efter att inkludera deltagarna i större sociala sammanhang och hjälpt dem till kontakter med såväl andra nyanlända som svenskar, vilket har bidragit till kunskaper om samhället och erbjudit tillfällen att träna svenska. Möten med etablerade svenskar i de olika aktiviteterna leder också till ett nätverksbyggande och delaktighet i lokalsamhället och några folkhögskolor talar om att insatserna har en integrationsaspekt. Flera anordnare rapporterar att verksamheterna leder till en bättre psykisk hälsa och bryter den passivitet som flera asylsökande kan befinna sig i och att de har lett till ett ökat självförtroende.

Dessutom har många anordnare arbetat aktivt med att stödja deltagares förutsättningar att kunna komma in på arbetsmarknaden. Deltagare har till exempel tränat på att skriva CV, göra ansökningar, presentationsteknik eller att ta olika samhällskontakter. Några folkhögskolor och studieförbund berättar om deltagare som har fått jobb efter insatsen, inom t.ex. hemtjänst men även sommarjobb inom lantbruk eller lokalvårdsarbete.

5 Avslutande diskussion

I det här avslutande avsnittet diskuterar Folkbildningsrådet 2019 års genomförande och resultat samt vilka slutsatser som kan dras utifrån ändamålet och syftet med de särskilda folkbildningsinsatserna för asylsökande.

Verksamheten motsvarar bidragets syfte

Folkbildningsrådets uppföljning 2019 visar att verksamheten har varit ändamålsenlig. De som deltagit har i varierande grad utvecklat färdigheter i svenska och fått kunskap om hur det svenska samhället och arbetslivet fungerar och om svensk kultur och värderingar. Studieförbundens och folkhögskolornas åiterrapportering berättar också om verksamheter som stimulerar social samvaro, delaktighet och motverkar psykisk ohälsa för deltagarna. Verksamheterna bidrar till att bryta social isolering och till att ge rutiner och stadga åt vardagen för de asylsökande.

På det sättet har verksamheterna bidragit till att deltagarna kunnat ha en meningsfull sysselsättning under asyltiden och till att rusta dem som sedan får uppehållstillstånd för fortsatt etablering. Statskontoret, som utvärderat verksamheterna till och med år 2018, kommer till samma huvudsakliga slutsats att bidragets syfte har uppnåtts och att verksamheten är ändamålsenlig.

Vår bedömning är att syftet om en meningsfull sysselsättning under asyltiden har uppnåtts i hög grad. I vilken grad som insatserna rustat deltagare för fortsatt etablering är beroende av många faktorer, både deltagarnas förutsättningar och förkunskaper samt vilka förutsättningar som funnits att erbjuda mer omfattande insatser. Folkhögskolekurser förefaller generellt ge bättre stöd för progression i lärandet, medan deltagare som tar del av flera studiecirkel under året också kan utveckla relativt goda kunskaper i svenska och om samhället.

Folkbildningsrådet strävar i sin bidragsgivning efter en fördelning och styrning som balanserar mellan å ena sidan att kunna nå många och fler nya deltagare och å andra sidan att erbjuda tillräckligt omfattande insatser, så att människor kan ta tillvara den ofta långa väntan, får möjlighet att delta i

samhället och reella förutsättningar för fortsatt etablering. Inför 2020 har Folkbildningsrådet exempelvis förtydligat ansvaret hos folkhögskolorna att väga dessa båda ambitioner, genom att inte prioritera mycket långa insatser på bekostnad av att ta emot fler deltagare.

Rekryteringen av deltagare behöver förbättras

Under 2019 rapporterades 18 100 unika deltagare i folkbildningens verksamheter med asylsökande, vilket är en minskning jämfört med tidigare år. Folkhögskolorna nådde fler individer än 2018, vilket är positivt. Samtidigt minskade såväl antalet som deltog som verksamhetens storlek hos studieförbunden, som totalt sett har betydligt mer omfattande insatser än folkhögskolorna. Andelen som har deltagit av målgruppen för insatserna är dock lika stor som den var år 2018. Trots att antalet inskrivna i mottagandet var färre och att en större andel bodde i eget boende under 2019, har målgruppen alltså nåtts i samma utsträckning som 2018.

Samtidigt är det tydligt att många i målgruppen inte har deltagit i någon verksamhet alls under året, något som även Statskontoret sett i sin utvärdering av tidigare års insatser. Även om den preliminära fördelningen av medel till studieförbunden var 10 procent lägre än 2018, kan det endast delvis förklara den mindre verksamhetsvolymen. Vår bedömning är liksom tidigare år att minskningen framför allt handlar om lokaliseringen av asylsökande och om hur träffsäkert som resurser har kunnat matchas och ställas om efter olika och skiftande lokala behov. Vi kan till exempel se att verksamheten bedrevs i färre kommuner än 2018 och att det finns en variation mellan länen i hur väl som verksamheten har relaterar till målgruppens storlek i länet.

En liknande slutsats drar Statskontoret i sin utvärdering av tidigare års insatser. Migrationsverkets avveckling av anläggningsboenden påverkar planerad verksamhet och det är svårare att nå personer som bor i eget boende med information. Med färre asylsökande och fler som bor i eget boende, behövs mer aktiva uppsökande insatser för att rekrytera dem som inte redan finns i verksamheterna. Sådana insatser har gjorts men behöver fortsätta och utökas, inte minst i storstadslänen. Mot bakgrund av bland annat det ökande behovet av uppsökande insatser, har Folkbildningsrådet både 2019 och 2020 höjt ersättningen för verksamheten med Svenska från dag ett hos studieförbunden.

Det är angeläget att statsbidraget riktas så väl som möjligt dit behoven finns. Inför verksamhetsåret 2020 har därför villkoren förtydligats i fråga om studieförbundens och folkhögskolornas ansvar att planera insatsernas storlek och förläggning efter det lokala behovet. Vid fördelning av medel till folkhögskolorna 2020 har Folkbildningsrådet fortsatt tagit hänsyn till mottagandets storlek i länen och en omfördelning har gjorts under året. I stort har dock folkhögskolornas insatser framför allt hållits tillbaka av begränsade resurser att fördela. Studieförbunden följer regelbundet upp verksamheten i regionerna och har om möjligt gjort omfördelningar under året. Men de är svårt att förutse förändrad efterfrågan. Eftersom de lokala avdelningarna behöver tid att förbereda nya insatser och säkra investerade resurser, går det inte heller att förvänta sig alltför snabba eller frekventa omställningar.

Stärkt regional samverkan kring tidiga insatser

För att få bästa möjliga genomslag av insatserna krävs en fungerande samverkan mellan folkbildningen, Länsstyrelsen och Migrationsverket, vilket också Statskontoret lyfter som en framgångsfaktor i sin rapport. Vi ser en positiv trend år 2019 ifråga om studieförbundens avdelningars och folkhögskolornas samverkan med länsstyrelserna kring planering av verksamhet och informationsutbyte om var insatser finns och behövs. Men många anordnare upplever att samverkan kan förbättras. Inte minst efterfrågas Migrationsverkets hjälp med att nå asylsökande med information om de insatser som bedrivs samt med att underlätta deltagarnas resor till insatser.

Om asylsökande ska kunna erbjudas ett tillräckligt och varierat utbud i olika delar av landet, ser Folkbildningsrådet behov av en närmare dialog mellan aktörerna om var verksamheterna bör förläggas och om vilka resvägar som bör godkännas för ersättning. Inför både 2019 och 2020 har Folkbildningsrådet konkretiserat förordningsvillkoret om att anordnarna ska föra dialog med myndigheterna om verksamhetens förläggning. För att stärka samverkan har Folkbildningsrådet under 2019 fortsatt att prioritera sin medverkan i den nationella arbetsgruppen för TIA, med ambitionen att öka kunskapen hos myndigheterna om folkbildningens förutsättningar samt öka anordnarnas kunskap om myndigheternas uppdrag och regelverk.

Ett resultat är en myndighetsgemensam praktisk vägledning för regional samverkan, som syftar till att underlätta en ömsesidig dialog och fungerande samverkan i hela landet. Skriften bygger på den Europeiska koden för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocesser och

beskriver konkret vad varje part kan bidra med. Denna kommer att förankras under 2020.

Migrationsverket har inför 2020 tagit fram nya riktlinjer för att öka spridningen av information till asylsökande samtidigt som Länsstyrelsen utvecklar möjligheterna att sprida information om insatser via informationsverige.se. Detta sammantaget tror vi kommer att kunna bidra till att stärka förutsättningar för samverkan och en ändamålsenlig spridning av verksamhet i landet.

Under 2019 skärpte dock Migrationsverket reglerna för vilka resor till insatser som deltagarna kan få ersättning för, vilket tycks ha komplicerat anordnarnas planering och rekrytering i viss mån. Det har blivit mer oförutsebart vilka deltagare från andra kommuner som i praktiken kan delta. Folkbildningsrådet befävar att det beslut som Migrationsverket fattade i december 2019 och som innebär att reseersättning inte lämnas till den ökande gruppen inskrivna som befinner sig i överklagandeprocess, kommer att göra det svårare att erbjuda insatser till målgruppen. Det innebär att fler verksamheter måste finnas inom gångavstånd för deltagare, vilket ställer krav på en ökad spridning till fler kommuner och därmed mer resurser.

Former och arbetssätt som passar målgruppen

En framgångsfaktor som fortsatt framhålls av anordnarna är folkbildningens arbetssätt, som uppmuntrar till delaktighet och som innebär att lärandet sker i dialog med deltagarna efter deras förutsättningar och behov. Folkbildningens verksamhetsformer ger goda förutsättningar att arbeta flexibelt och individanpassat. Statskontoret drar liknande slutsatser i sin utvärdering av insatserna men anser att det skulle vara en fördel om insatserna fick ett mer enhetligt innehåll. Folkbildningsrådet menar att studieförbundens och folkhögskolornas frihet att tillsammans med deltagarna utforma verksamheten efter önskemål och behov är viktigt att fortsatt framhålla.

Folkbildningsrådet konstaterade dock i rapporteringen av 2018 och ser anledning att återkomma till att studieförbundens ordinarie villkor för verksamhetsformerna ibland passar mindre väl för målgruppens varierande behov och förkunskaper. Till exempel uppges att de särskilda kraven för studiecirklar i Vardagssvenska gör dem svårare att anpassa eller fullfölja jämfört med Svenska från dag ett. Här spelar de asylsökandes ovissa

livssituation in, eftersom deras förutsättningar att delta ofta plötsligt ändras.

En grupp deltagare som återkommande nämns särskilt är de med mycket kort eller ingen tidigare utbildning. De behöver mer tid och ofta mer sammanhållna arrangemang, vilket kräver resurser och möjlighet att arbeta i mer flexibla former.

Folkbildningsrådet har justerat fördelningen något mellan Svenska från dag ett och vardagssvenska 2020 för att bättre matcha förutsättningarna. Inom Svenska från dag ett har utrymmet för annan folkbildningsverksamhet utökats. Den tidigare nämnda höjda ersättningen för verksamhet med Svenska från dag ett, syftar också till att stärka kapaciteten att möta olika behov. Inom vardagssvenska finns en studieplan att förhålla sig till men det är värt att understryka att den ger utrymme för att bygga studierna på deltagarnas förkunskaper och intressen.

Arbetet för att erbjuda likvärdiga insatser för män och kvinnor pågår fortlöpande och fungerar enligt vår bedömning i stor utsträckning. Vi ser av årets rapportering att anordnarna når en högre andel kvinnor ur målgruppen för varje år och att det finns en hög ambition att nå fler kvinnor. Tidig delaktighet och kunskaper om arbetsmarknaden är särskilt viktigt för nyanlända kvinnor, som generellt har svårare att etablera sig på arbetsmarknaden än männen i samma situation. Statskontoret kommer i sin utvärdering till slutsatsen att insatserna är ett viktigt bidrag för att nå regeringens jämställdhetsmål, men menar att det behövs mer studietid än de studietimmar som finns att tillgå för att nå tydliga resultat.

Avslutningsvis bedömer Folkbildningsrådet att det finns förutsättningar för studieförbund och folkhögskolor att fortsatt nå och erbjuda asylsökande meningsfulla och viktiga folkbildningsinsatser. Det är angeläget att arbeta vidare med att i ökad grad lokalisera och rekrytera nya deltagare, framför allt de som har svårare att hitta till insatserna på egen hand. Samtidigt behöver bidragsfördelningen balansera mellan förväntade kvantitativa och kvalitativa resultat, så att önskade resultat och effekter för deltagarna kan uppnås.

Tabellbilaga

Tabell A. Antal arrangemang, studietimmar, deltagare samt andel kvinnor per län, Svenska från dag ett. Studieförbund 2019

Län	Antal arrangemang	Antal studietimmar	Antal deltagare	Andel kvinnor (%)
Blekinge län	63	1 941	746	47
Dalarnas län	82	3 926	683	46
Gotlands län	12	158	228	81
Gävleborgs län	147	5 398	1 644	42
Hallands län	145	5 876	1 312	46
Jämtlands län	35	1 212	230	34
Jönköpings län	270	7 562	2 930	28
Kalmar län	82	2 691	931	40
Kronobergs län	141	4 659	1 685	46
Norrbottnens län	535	19 678	3 498	38
Skåne län	458	18 587	4 390	40
Stockholms län	304	10 045	3 238	52
Södermanlands län	190	5 965	2 015	47
Uppsala län	57	1 385	431	54
Värmlands län	180	7 561	1 519	34
Västerbottens län	156	6 071	2 505	52
Västernorrlands län	407	12 973	4 087	38
Västmanlands län	214	8 262	1 831	30
Västra Götalands län	837	48 909	7 542	41
Örebro län	312	10 298	2 894	48
Östergötlands län	170	4 763	1 626	41
Totalsumma*	4 797	187 920	45 965	42

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Tabell B. Antal arrangemang, studietimmar, deltagare samt andel kvinnor per län, Vardagssvenska. Studieförbund 2019

Län	Antal arrangemang	Antal studietimmar	Antal deltagare	Andel kvinnor (%)
Blekinge län	29	1 074	340	37
Dalarnas län	54	2 749	372	45
Gotlands län	1	45	20	50
Gävleborgs län	61	2 731	691	42
Hallands län	88	3 680	931	43
Jämtlands län	6	228	67	16
Jönköpings län	129	5 576	1 366	30
Kalmar län	41	1 681	504	44
Kronobergs län	52	2 686	628	53
Norrbottnens län	196	8 591	2 396	38
Skåne län	181	7 648	2 112	39
Stockholms län	108	4 503	1 351	47
Södermanlands län	41	1 655	446	43
Uppsala län	6	235	90	43
Värmlands län	75	3 266	787	35
Västerbottens län	97	4 427	1 250	55
Västernorrlands län	71	3 268	774	39
Västmanlands län	59	2 525	570	39
Västra Götalands län	251	12 023	2 451	42
Örebro län	72	3 208	744	46
Östergötlands län	69	2 798	743	39
Totalsumma*	1 687	74 597	18 633	41

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Tabell C. Antal deltagarveckor, kursdagar och deltagare samt andel kvinnor per län, Svenska från dag ett. Folkhögskolor 2019

Län	Antal deltagarveckor	Antal kursdagar	Antal deltagare	Andel kvinnor (%)
Blekinge län	483	278	30	43
Dalarnas län	404	704	42	36
Gotlands län	632	457	27	56
Gävleborgs län	725	185	153	50
Hallands län	697	284	36	36
Jämtlands län	36	89	2	-
Jönköpings län	1 002	408	179	40
Kalmar län	794	185	60	37
Kronobergs län	366	193	19	37
Norrbottnens län	1 823	851	295	44
Skåne län	3 551	3 621	283	43
Stockholms län	5 054	3 205	475	55
Södermanlands län	479	434	26	38
Uppsala län	139	402	7	29
Värmlands län	229	499	11	9
Västerbottens län	395	654	22	45
Västernorrlands län	2 349	992	232	29
Västmanlands län	798	510	127	47
Västra Götalands län	5 449	3 138	592	43
Örebro län	1 069	618	90	49
Östergötlands län	736	280	38	34
Totalsumma	27 210	17 987	2 746	44

Källa: Statistikrapport, folkhögskola, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning

Tabell D. Kommuner där studieförbund anordnat Svenska från dag ett eller Vardagssvenska 2019

Alvesta	Göteborg	Karlskrona	Malmö	Sotenäs	Vetlanda
Aneby	Hagfors	Karlstad	Malung-Sälen	Stockholm	Vingåker
Arboga	Hallsberg	Katrineholm	Mariestad	Sundbyberg	Vårgårda
Avesta	Hallstahammar	Kinda	Mellerud	Sundsvall	Vänersborg
Bengtstorsfors	Halmstad	Kiruna	Mjölby	Svenljunga	Värnamo
Bjuv	Hammarö	Kramfors	Mora	Säffle	Västervik
Boden	Haninge	Kristianstad	Motala	Säter	Västerås
Bollnäs	Haparanda	Kristinehamn	Munkedal	Sävsjö	Växjö
Borlänge	Hedemora	Kumla	Mölnadal	Södertälje	Ystad
Borås	Helsingborg	Kungsbacka	Mönsterås	Tibro	Åmål
Botkyrka	Huddinge	Kungsör	Norberg	Tidaholm	Ånge
Bräcke	Hudiksvall	Köping	Norrköping	Timrå	Åre
Eksjö	Hultsfred	Landskrona	Norsjö	Tingsryd	Årjäng
Enköping	Hylte	Laxå	Nybro	Tomelilla	Åstorp
Eskilstuna	Hällefors	Lessebo	Nässjö	Tranemo	Älmhult
Eslöv	Härnösand	Lidköping	Oskarshamn	Tranås	Älvdalen
Falkenberg	Härryda	Lilla Edet	Partille	Trelleborg	Älvsbyn
Falun	Hässleholm	Lindesberg	Piteå	Trollhättan	Ängelholm
Filipstad	Högsby	Linköping	Ronneby	Töreboda	Örebro
Finspång	Hörby	Ljungby	Sandviken	Uddevalla	Örnsköldsvik
Flen	Järfälla	Ljusdal	Sigtuna	Ulricehamn	Östersund
Gislaved	Jönköping	Ljusnarsberg	Simrishamn	Umeå	Österåker
Gotland	Kalix	Lomma	Skellefteå	Uppsala	Östra Göinge
Grums	Kalmar	Ludvika	Skinnskatteberg	Uppvidinge	
Grästorp	Karlsborg	Luleå	Skövde	Valdemarsvik	
Gällivare	Karlskoga	Lund	Sollefteå	Vansbro	
Gävle	Karlskoga	Lysekil	Solna	Varberg	

Källa: STUV/Gruppstatistik studieförbund, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Tabell E. Kommuner där folkhögskolor anordnat Svenska från dag ett 2019

Alingsås	Helsingborg	Kramfors	Mora	Svalöv	Vara
Alvesta	Huddinge	Kristianstad	Norberg	Säffle	Vetlanda
Arvika	Hällefors	Kungsbacka	Norrköping	Södertälje	Västerås
Borlänge	Härnösand	Landskrona	Nyköping	Tidaholm	Åre
Botkyrka	Järfälla	Leksand	Oskarshamn	Trollhättan	Årjäng
Falkenberg	Jönköping	Lidköping	Piteå	Trosa	Älvdalen
Gotland	Kalix	Linköping	Skellefteå	Uddevalla	Örebro
Gävle	Karlskoga	Ludvika	Skinnskatteberg	Umeå	Örnsköldsvik
Göteborg	Karlskrona	Malmö	Stockholm	Uppsala	Östra Göinge
Haparanda	Kiruna	Malung	Sundsvall	Vansbro	

Källa: Statistikrapport folkhögskola, SCB. Folkbildningsrådets bearbetning.

Tabell F. Slutlig fördelning av statsbidrag till studieförbund för Vardagssvenska och Svenska från dag ett (kr). 2019

Studieförbund	Vardags svenska	Svenska från dag ett	Summa bidrag (avr)
Arbetarnas Bildningsförbund	8 106 000	26 143 739	34 249 700
Studieförbundet Bilda	1 656 000	5 177 729	6 833 700
Folkuniversitetet	5 310 000	2 000 528	7 310 500
Ibn Rushd studieförbund	2 109 000	1 444 440	3 553 400
Kulturens Bildningsverksamhet	168 000	329 611	497 600
Medborgarskolan	7 422 000	5 212 251	12 634 300
Nykerhetsrörelsens Bildningsverksamhet	6 420 000	12 214 691	18 634 700
Sensus studieförbund	2 550 000	7 409 684	9 959 700
Studiefrämjandet	2 331 000	12 641 268	14 972 300
Studieförbundet Vuxenskolan	3 978 000	8 995 301	12 973 300
Summa	40 050 000	81 569 241	121 619 200

Källa: Årsredovisning 2019, Folkbildningsrådet 2020.

Tabell G. Slutlig fördelning av statsbidrag till folkhögskolor för svenska från dag ett (kr). 2019

Län och folkhögskola	Bidrag
Blekinge län	
Litorina folkhögskola	917 700
Dalarnas län	
Brunnsviks folkhögskola	273 600
Leksands folkhögskola	36 100
Malungs folkhögskola	393 300
Mora folkhögskola	64 600
Gotlands län	
Gotlands folkhögskola	1 200 800
Gävleborgs län	
Färnebo folkhögskola	1 377 500
Hallands län	
Katrinebergs folkhögskola	102 600
Löftadalens folkhögskola	1 221 700
Jämtlands län	
Åredalens folkhögskola	68 400
Jönköpings län	
June folkhögskola	773 300
Mariannelunds folkhögskola	304 000
Ädelfors folkhögskola	1 130 500
Kalmar län	
Oskarshamns folkhögskola	1 508 600
Kronobergs län	
Grimslövs folkhögskola	695 400
Norrbottens län	
Framnäs folkhögskola	1 854 400
Kalix folkhögskola	248 900
Malmfältens folkhögskola	1 295 800
Sverigefinska folkhögskolan	64 600

Län och folkhögskola	Bidrag
Skåne län	
Albins folkhögskola	533 900
Fridhems folkhögskola	528 200
Furuboda folkhögskola	376 200
Glimåkra folkhögskola	526 300
Glokala folkhögskolan	444 600
Hyllie Park folkhögskola	604 200
Kvarnby folkhögskola	896 800
S:ta Maria folkhögskola	1 396 500
Sundsgårdens folkhögskola	231 800
Önnestads folkhögskola	551 000
Östra Grevie folkhögskola	657 400
Stockholms län	
Alma folkhögskola	640 300
Birkagårdens folkhögskola	1 041 200
Botkyrka folkhögskola	292 600
Fryshusets folkhögskola	722 000
Jakobsbergs folkhögskola	104 500
Kista folkhögskola	2 048 200
Sankt Ignatios folkhögskola	1 280 600
Skeppsholmens folkhögskola	1 130 500
Sundbybergs folkhögskola	991 800
Södertörns folkhögskola	323 000
Väddö folkhögskola	950 000
Ågesta folkhögskola	77 900
Södermanlands län	
Nyköpings folkhögskola	811 300
Stensunds folkhögskola	98 800
Uppsala län	
Wiks folkhögskola	264 100

Län och folkhögskola	Bidrag
Värmlands län	
Ingesunds folkhögskola	321 100
Kyrkeruds folkhögskola	114 000
Västerbottens län	
Dalkarlså folkhögskola	1 214 100
Medlefors folkhögskola	513 000
Västernorrlands län	
Hola folkhögskola	1 204 600
Härnösands folkhögskola	486 400
Mellansels folkhögskola	606 100
Ålsta folkhögskola	1 189 400
Västmanlands län	
Bergslagens folkhögskola	526 300
Hästsportens folkhögskola	317 300
Västerås folkhögskola	672 600
Västra Götalands län	
Arbetarrörelsens folkhögskola i Göteborg	1 594 100
Arbetarrörelsens folkhögskola i Viskadalen	1 073 500
Dalslands folkhögskola	680 200
Mångkulturella Finska Folkhögskolan	1 884 800
Folkhögskolan i Angered	2 091 900
Hellidens folkhögskola	243 200
Hjälmareds folkhögskola	478 800
Ljungskile folkhögskola	632 700
Vara folkhögskola	486 400
Vinga folkhögskola	883 500
Örebro län	
Hällefors folkhögskola	492 100
Karlskoga folkhögskola	425 600
Örebro folkhögskola	843 600
Östergötlands län	
Liljeholmens folkhögskola	646 000
Marieborgs folkhögskola	752 400
SIMA folkhögskola	269 800
Totalt	51 699 000

Källa: Årsredovisning 2019, Folkbildningsrådet 2020.

